

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 422/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **obce Maňa**, Námestie M. R. Štefánika 1, Maňa, IČO 00 309 061, zastúpenej ADVOKÁT JUDr. PETER TIMKO spol. s r.o., Pri parku 8, Maňa, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 7Cob/39/2024-132 z 21. februára 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. júna 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého uznesenia a ďalších príloh ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka je v procesnom postavení žalobkyne stranou sporu vedeného na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 15Cb/115/2021 o zaplatenie sumy 5 186,64 eur s príslušenstvom a zmluvnej pokuty. Uznesením č. k. 15Cb/115/2021-93 z 24. augusta 2023 okresný súd rozhodol tak, že konanie prerušil do právoplatného skončenia konania o dovolaní sťažovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 5Co/49/2022-436 z 22. februára 2023 vydanému v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 5C/51/2018. Uznesením o prerušení konania vydaným podľa § 164 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) okresný súd vyhovel návrhu sťažovateľky, pričom svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že predmetom dovolacieho konania je posúdenie otázky vlastníckeho práva, ktorá má význam pri právnom posúdení žalobou uplatneného nároku na zaplatenie žalovanej sumy, keďže sťažovateľka sa domáha peňažnej odplaty za užívanie predmetnej nehnuteľnosti, ku ktorej určenie vlastníctva je predmetom dovolacieho konania, preto

rozhodnutie dovolacieho súdu o vlastníckom práve k predmetu nájmu v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 5C/51/2018 bude mať vplyv na predmetné konanie.

3. Na základe odvolania žalovaného krajský súd napadnutým uznesením uznesenie okresného súdu č. k. 15Cb/115/2021-93 z 24. augusta 2023 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. V jeho odôvodnení uviedol, že odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie o prerušení konania nie je dostatočne presvedčivo odôvodnené a nezodpovedá požiadavkám kladeným Civilným sporovým poriadkom na riadne odôvodnenie rozhodnutia, keďže v ňom chýba argumentačný základ právneho posúdenia už právoplatne rozhodnutej prejudiciálnej otázky, ako aj ozrejmenie dôvodov vhodnosti prerušenia konania podľa § 164 CSP. V tejto súvislosti poukázal na to, že súd prvej inštancie v predmetnom konaní už raz rozhodol o prerušení konania podľa § 164 CSP po súhlasnom stanovisku oboch strán sporu a konanie tak bolo prerušené v období od apríla 2022 do mája 2023, preto ďalšie jeho rozhodnutie o prerušení konania z hľadiska hospodárnosti konania neobstojí, a to najmä ak jedna zo strán sporu s týmto postupom súdu nesúhlasila a navrhla v konaní pokračovať a nariadiť termín pojednávania a zároveň sa súd prvej inštancie s týmto návrhom žalovaného nijako nevysporiadal a v odôvodnení napadnutého uznesenia neuviedol žiadne presvedčivé odôvodnenie o správnosti jeho úvahy a ani nepreukázal, že pred prerušením konania sa pokúsil urobiť v konaní iné vhodné opatrenia v zmysle § 164 CSP. Krajský súd vyhodnotil, že v danom prípade neexistoval dôvod na prerušenie konania, keďže o (prejudiciálnej) otázke vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti už bolo právoplatne rozhodnuté v inom súdnom konaní (sp. zn. 5C/51/2018) a okresný súd mal povinnosť v zmysle § 194 ods. 2 CSP na takéto rozhodnutie prihliadnuť a primerane sa s ním v odôvodnení meritórneho rozhodnutia vysporiadať, a to pri zohľadnení zákonnej požiadavky na rýchlu a účinnú ochranu práv strán sporu v prebiehajúcom súdnom konaní, a to najmä z hľadiska zásady hospodárnosti konania. Krajský súd tak vyhodnotil návrh sťažovateľky na prerušenie konania ako nedôvodný a uložil súdu prvej inštancie ďalej konať v merite veci a v konečnom rozhodnutí sa náležite vysporiadať aj s predmetným návrhom sťažovateľky na prerušenie konania.

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Proti napadnutému zrušujúcemu uzneseniu podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) Otázka vlastníckeho práva k nehnuteľnému majetku síce je vyriešená právoplatne, ale nie definitívne. Výsledok dovolacieho konania nemožno s istotou predvídať a zároveň treba starostlivo vziať do úvahy, že hoci už na dovolacej úrovni, súdna moc sa stále zaoberá otázkou, kto je alebo nie je vlastníkom nehnuteľného majetku, a tento preskúmovací proces sa na dovolacej úrovni dosiaľ neskončil.

b) Krajský súd nedostatočne reagoval na významnú skutočnosť, že v dovolacom konaní sa posudzujú otázky, od ktorých vyriešenia je nevyhnutne závislý právny vývoj konania sp. zn. 15Cb/115/2021. Ak dovolací súd spochybní závery súdov nižších inštancií v otázke, kto je vlastníkom nehnuteľného majetku, bude to mať zásadný vplyv na právny vývoj konania sp. zn. 15Cb/115/2021, lebo sťažovateľka sa domáha peňaznej odplaty práve za užívanie nehnuteľného majetku.

c) Krajský súd sa vyhol reakcii na námietku sťažovateľky, že § 164 CSP neobmedzuje pojem súdne konanie na fázu do jeho právoplatného skončenia.

d) V napadnutom uznesení niet zmienky o tom, ako bola vyhodnotená jedna z najzásadnejších okolností, ktorú sťažovateľka uviedla do pozornosti už v návrhu na prerušenie konania, a to hrozba premlčania jej nárokov uplatnených v konaní sp. zn. 15Cb/115/2021. Vážnosť rizika považuje sťažovateľka za natoľko hodnú zreteľa, že podľa jej názoru záujem na skončení konania nesmie dostať prednosť pred ochranou sťažovateľky pred nezvratnými následkami premlčania. Návrhom na prerušenie bol sledovaný legitímny cieľ zachovania účinkov podanej žaloby z pohľadu spočívania premlčacej doby (§ 112 Občianskeho zákonníka). Túto právnu istotu krajský súd sťažovateľke odoprel, čím podľa jej mienky konal spôsobom, ktorý je z hľadiska ústavného práva neakceptovateľný.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým bolo zrušené uznesenie okresného súdu o prerušení konania a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie.

6. Predmetom prieskumu v prerokúvanej veci je zrušujúce rozhodnutie odvolacieho súdu, zatiaľ čo v zmysle judikatúry ústavného súdu sa v konaniach o ústavnej sťažnosti zásadne preskúmavajú len také právoplatné rozhodnutia, ktorými sa konanie vo veci samej skončilo (IV. ÚS 361/2010).

7. Ústavný súd z uvedeného pravidla pripustil už opakovane v judikatúre výnimky, ak išlo o rozhodnutie, ktoré je spôsobilé výrazne a nezvratným spôsobom zasiahnuť do základných práv alebo slobôd garantovaných ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (IV. ÚS 195/2010), pričom tento negatívny dôsledok sa vzťahoval na výsledok konania, ktorý by nebolo možné korigovať v ďalšom procesnom postupe alebo v opravných konaniach (IV. ÚS 322/09, III. ÚS 46/2013). Ústavný súd pripustil prieskum kasačných (zrušujúcich) uznesení odvolacieho súdu aj v tých prípadoch, keď bola s konečnou platnosťou posudzovaná otázka, pričom relevantná právna úprava vylučuje, aby táto otázka bola predmetom ďalšieho preskúmania všeobecnými súdmi v rámci následných štádií konania.

8. O takýto prípad však vo veci sťažovateľky nejde, keďže v jej prípade tvorí predmet prieskumu uznesenie krajského súdu, ktoré má nielen kasačnú povahu, no zároveň zrušuje prvoinštančné rozhodnutie o rýdzo procesnej otázke (fakultatívne prerušenie konania podľa § 164 CSP). Dôsledkom právoplatnosti napadnutého uznesenia je pokračovanie v konaní o žalobe podanej sťažovateľkou, pričom zrušenie uznesenia okresného súdu nijakým spôsobom nepredznamenáva meritórny výsledok sporu, ba pre jeho ďalší postup ani neobmedzuje sťažovateľku vo využívaní jej procesných práv, ktorými podobu rozhodnutia vo veci samej môže ovplyvniť.

9. Z uvedených dôvodov je pre rozhodnutie o ústavnej sťažnosti sťažovateľky plne použiteľný stabilný právny názor, podľa ktorého základné práva na súdnu ochranu sú výsledkové, čo znamená, že im musí zodpovedať proces ako celok. Skutočnosť, či napadnuté konanie vykazuje znaky spravodlivého procesu, závisí od celého konania a konečného rozhodnutia všeobecných súdov (III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Ústavný súd a Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) overujú, či konanie posudzované ako celok bolo spravodlivé

v zmysle čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 79/03, I. ÚS 236/03, EŠLP Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. 6. 2002).

10. Na základe uvedeného dospel ústavný súd k záveru, že v danom prípade niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým uznesením krajského súdu a namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2024

Peter Molnár
predseda senátu